

PLAN DE IGUALDADE

ÍNDICE

1. Introducción	pág. 2
2. Marco lexislativo	pág.2
3. Metodoloxía	pág. 4
4. Principios orientadores e estrutura	pág. 5
5. Modelo organizativo do centro	pág. 7
6. Liñas estratéxicas de actuación	
6.1. Liña 1: Modelo de escola coeducativa	pág. 8
6.2. Liña 2: Desenvolvemento curricular non sexista	pág. 8
6.3. Liña 3: Orientación con enfoque de xénero	pág. 9
6.4. Liña 4: Modelo de convivencia igualitario	pág. 9
7. Avaliación	pág. 10
• Anexo I. Ficha de avaliación das actuacións	pág. 11

1. INTRODUCCIÓN

Coeducar supón un modelo educativo que se sustenta no respecto ao principio de igualdade entre mulleres e homes. Este principio debe estar presente en todos os elementos que interveñen no proceso educativo, garantindo o seu cumprimento tanto nos contidos académicos como na práctica diaria do profesorado e nas relacións entre as persoas que forman parte da comunidade educativa.

O Plan de Igualdade do CEIP Laverde Ruíz permite continuar concienciando á comunidade educativa en materia de igualdade, e o compromiso de seguir traballando a prol da igualdade entre mulleres e homes. As liñas que rexerán a actuación deste Plan serán traballar na construción dun modelo coeducativo na formación que permita un cambio nas prácticas sociais que dificultan o desenvolvemento dunha verdadeira igualdade de oportunidades, para isto é clave a formación do profesorado, e deste xeito poder incluír a perspectiva de xénero nos contidos educativos e na práctica docente.

Este Plan de Igualdade pretende ser un documento de traballo, unha ferramenta práctica concibida e feita a medida das necesidades do noso centro para promover a coeducación como modelo educativo e deste xeito facilitar a prevención, detección e eliminación de todas as manifestacións de violencia; propiciar a igualdade de oportunidades entre a comunidade educativa e o desenvolvemento de medidas dirixidas á eliminación da discriminación contras as mulleres a través da educación emocional e resolución pacífica de conflitos.

2. MARCO LEGISLATIVO

A igualdade de xénero é un principio fundamental que vén recollido na lei. As administracións públicas deben ser un motor fundamental para garantir a igualdade de oportunidades de mulleres e homes, co fin de mellorar o nivel e a calidade de vida das persoas e avanzar cara a unha sociedade máis democrática e xusta. O marco legislativo actual obriga a introducir a perspectiva de xénero e a velar polo cumprimento do principio de igualdade real entre mulleres e homes no ámbito educativo. No preámbulo da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de Educación, pon de manifesto que a educación é o medio de transmitir e, ao mesmo tempo, de renovar, a cultura e o acervo de coñecementos e

valores que a sustentan. Así, un dos principais fins que se persegue coa educación é a formación no respecto dos dereitos e das liberdades fundamentais e da igualdade efectiva de oportunidades entre mulleres e homes, así como a valoración crítica das desigualdades, de forma que sirvan para superar os comportamentos sexistas. A Lei orgánica 3/2007, do 22 de marzo, para igualdade de mulleres e homes establece no artigo 23, a educación en igualdade de mulleres e homes, e no artigo 24, a integración do principio de igualdade na política de educación. O artigo 17 do Decreto legislativo 2/2015, do 12 de febreiro, polo que aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de Igualdade establece as medidas a prol dunha educación en igualdade. Para estes efectos, o currículo regulador da práctica docente de cada un dos niveis, etapas, ciclos, graos e modalidades do sistema educativo adaptárase ás seguintes especificacións relativas a obxectivos, contidos, metodoloxía e criterios de avaliación. O artigo 19 fala da erradicación de prexuízos nos centros docentes.

O Pacto de Estado contra a Violencia de Xénero (27 de xullo de 2017) recolle no seu punto 170 que se promoverá a aprobación de plans de igualdade nos centros de ensino nas etapas de educación primaria e secundaria obrigatoria. Entre os principios informadores e fins das normas de convivencia recóllese a educación en igualdade de dereitos e oportunidades entre mulleres e homes. Indica que a comunidade educativa, no seu conxunto, velará pola aplicación daquelas medidas que vaian encamiñadas a fomentar a igualdade efectiva entre mulleres e homes. Ademais destas medidas legislativas, para a elaboración do Plan de Igualdade, tamén se tivo en conta a seguinte lexislación e a normativa:

Estatal

- Constitución Española de 1978
- Lei orgánica 5/2002, do 19 de xuño, das cualificacións e da formación profesional.
- Lei 30/2003, do 13 de outubro, sobre medidas para incorporar a valoración do impacto de xénero nas disposicións normativas que elabore o goberno.
- Lei orgánica 3/2004, do 28 de decembro, de medidas de protección integral contra a violencia de xénero.
- Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.

- Lei orgánica 3/2007, do 22 de marzo, para a igualdade efectiva de mulleres e homes
- Lei orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa

Autonómica

- Lei 7/2004, de 16 de xullo, galega para a igualdade de mulleres e homes
- Lei 2/2007, do 28 de marzo, do traballo en igualdade das mulleres de Galicia
- Lei 11/2007, galega para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero
- Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Decreto legislativo 2/2015, 12 de febreiro, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de igualdade
- I Plan de actuacións para a Igualdade nos centros educativos de Galicia 2016-2020.
- Protocolo de coordinación e cooperación institucional fronte a violencia de xénero na Comunidade Autónoma de Galicia. Observatorio Galego de Violencia de Xénero (2017).
- VII Plan Estratéxico de Galicia para a igualdade de oportunidades entre mulleres e homes 2017-2020.

Local:

No Concello de Outeiro de Rei lévase a cabo dúas veces no ano a Mesa de Coordinación Interinstitucional contra a Violencia de Xénero na que están presentes as persoas responsables de diferentes ámbitos do Concello, entre eles a Escola Municipal Infantil e o noso centro. Nesta mesa establecéronse os Protocolos de actuación para os ámbitos integrantes na mesma ante casos de violencia de xénero.

3. METODOLOXÍA

Na elaboración deste Plan de Igualdade levaranse a cabo as seguintes fases:

- Elaboración do Plan de Igualdade
- Edición e comunicación
- Seguimento e avaliación

ELABORACIÓN DO PLAN

Identificadas as debilidades e fortalezas en materia de igualdade no centro, establecéronse as liñas que se consideran de prioritaria intervención así como os obxectivos e as actuacións de cada liña. Elaborouse un borrador coas principais conclusións derivadas da diagnose, documento que foi consensuado cos centros nunha reunión, onde se analizaron todos os aspectos recollidos no mesmo e se recolleron as suxestións, consideracións ou achegas de mellora propostas polas persoas coordinadoras de cada centro.

EDICIÓN E COMUNICACIÓN. Unha vez recollida toda a información realizarase a comunicación das principais conclusións e actuacións propostas no plan aos diferentes centros implicados.

SEGUIMIENTO E AVALIACIÓN. Na última fase levouse a cabo unha planificación da execución do Plan e deseñáronse os instrumentos de seguimento e avaliación. Estes documentos foron supervisado polos centros nunha última reunión, onde se presentou o borrador final do Plan. Dikir que este Plan de Igualdade é unha primeira toma de contacto para incorporar a práctica coeducativa nos centros, debido a que é unha tarefa complicada en canto que supón cambiar un modelo pedagóxico que leva moitos anos instaurado. Este novo modelo de actuar en igualdade irá mellorándose cos anos de traballo.

4. PRINCIPIOS ORIENTADORES E ESTRUCTURA

Para a elaboración do Plan de Igualdade tivéronse en conta unha serie de principios orientadores que sustentarán a implementación da educación en igualdade nos centros.

Transversalidade. O principio de igualdade entre homes e mulleres ten que estar presente no conxunto de accións levadas a cabo polos centros educativos. O enfoque transversal supón integrar a perspectiva de xénero na elaboración, desenvolvemento e seguimento de todas as actuacións que afecten á comunidade educativa.

Visibilidade. Este Plan incorpora medidas e actuacións concretas que poñen o acento na necesidade de visibilizar ás mulleres e a súa contribución ao desenvolvemento da sociedade, xa que as mulleres son as grandes ausentes nos materiais didácticos e libros de textos. Por iso é necesario visibilizar as súas achegas ao mundo das artes, política, ciencia..., poñendo en valor a súa contribución ao desenvolvemento da sociedade.

Inclusión. As medidas e actuacións deben dirixirse ao conxunto da comunidade educativa creando relacións en igualdade entre mulleres e homes. A participación equilibrada de mulleres e homes na toma de decisións e a presenza paritaria en diferentes ámbitos e categorías profesionais debe responder a criterios de capacidade e formación equiparables e gozar de similar consideración.

Principios orientadores do I Plan de Igualdade

- ✓ Transversalidade (Perspectiva de xénero)
 - Actuacións e medidas da Administración
 - Actuacións da Comunidade Educativa

- ✓ Visibilidade (Facer visible)
 - Diferenzas entre mozas e mozos
 - As achegas das mulleres ao desenvolvemento da sociedade: arte, política, ciencia...

- ✓ Inclusión (Equilibrio entre mulleres e homes)
 - Relacións en igualdade entre mulleres e homes
 - Modelos

Partindo destes principios orientadores, xorden as seguintes liñas estratéxicas de actuación que se concretan en catro obxectivos xerais.

5. MODELO ORGANIZATIVO DO CENTRO

A súa estrutura organizativa non é neutra desde o punto de vista da igualdade, de ahí que nos documentos de funcionamento e particularmente no Proxecto Educativo de Centro aparece como un valor a promover a integración e fomento da igualdade entre homes e mulleres e a non discriminación por razón de sexo, tanto na súas finalidades como nos obxectivos concretos. Ao respecto, tamén hai que destacar que contamos coa Comisión de Convivencia Escolar onde hai unha persoa representante dos programas de coeducación.

Asemade, entre os obxectivos dos plans de convivencia recóllese o fomento da igualdade entre homes e mulleres e propóñense actividades para a sensibilización contra a violencia machista. O traballo por unha educación igualitaria, visibilízase na aposta firme por parte do equipo directivo e do profesorado de levar a cabo accións que favorezan a igualdade, accións que son de relevancia para sensibilizar e desenvolver no alumnado un cambio de actitudes. Estas actuacións lévanse a cabo maioritariamente con motivo de datas sinaladas (8 de marzo, 25 de novembro...) ou ben a iniciativa do profesorado que está sensibilizado co tema.

5.1. Sensibilización e formación do profesorado

O equipo directivo leva a cabo unha aposta firme pola coeducación ao igual que o profesorado que está sensibilizado coa igualdade e amósase predisposto a traballar desde a perspectiva de xénero a través tanto da súa implicación en accións puntuais como na práctica diaria.

A formación do profesorado é clave para poder abordar procesos de inclusión da perspectiva de xénero nos contidos e prácticas educativas.

5.4. Uso de linguaxe inclusiva. Non existe unha planificación da linguaxe empregada na documentación xeral, no material didáctico, nos rótulos. Non obstante, si é certo que se presta especial atención a este tema e se procura evitar o uso dunha linguaxe sexista tanto como medio vehicular na relación docente discente como na linguaxe icónica.

6. LIÑAS ESTRATÉXICAS DE ACTUACIÓN

Os obxectivos xerais de cada liña de actuación son os seguintes:

6.1. Liña 1: Modelo de escola coeducativa

Obxectivo: Promover a igualdade de xeito transversal na organización e funcionamento do centro

Actuacións:

- Revisar e comprobar que en todos os documentos oficiais do centro (PEC, NOFC...) se contemplen obxectivos destinados ao desenvolvemento da igualdade entre mulleres e homes
- Difundir o Plan de Igualdade entre toda a comunidade educativa implicando ao Profesorado, ANPA...
- Promover a formación en igualdade do persoal do centro
- Promover a participación do profesorado na formación de prácticas coeducativas
- Velar para que a linguaxe e as imaxes empregadas nas comunicacións escritas no centro non conteñan elementos discriminatorios e sexistas
- Revisar o contido da Web, plataformas, blogs... para darlle un enfoque coeducativo.
- Crear un espazo na biblioteca do centro relacionado coa igualdade de xénero.

6.2. Liña 2: Desenvolvemento curricular non sexista

Obxectivo: Integrar a igualdade en todas as áreas, materias e niveis educativos

Actuacións:

- Examinar os contidos e materiais empregados nos procesos educativos para evitar incluír elementos sexistas.
- Incorporar a perspectiva de xénero nas programacións didácticas dos distintos niveis e materias.

- Realizar actividades concretas nas programacións das materias dirixidas a visibilizar as achegas das mulleres á humanidade en diferentes ámbitos, incidindo especialmente nas mulleres galegas.
- Adquirir recursos e materiais coeducativos para o centro.
- Potenciar o uso de materiais e libros de texto que non conteñan estereotipos sexistas Implicación na execución.
- Fomentar a participación igualitaria nas actividades que se realicen na aula.
- Detectar situacións de desigualdade que se poidan dar no centro educativo, especialmente na aula.

6.3. Liña 3: Orientación con enfoque de xénero

Obxectivo: Implementar o enfoque de xénero na orientación persoal, académica e profesional

Actuacións:

- Incluír no Plan de Orientación actuacións dirixidas a promover a coeducación.
- Organizar actividades enfocadas a realizar actividades de promoción da igualdade e a prevención da violencia de xénero.
- Realizar actividades de corresponsabilidade e supervivencia doméstica para mozas e mozos.
- Participar en actividades dirixidas a fomentar o emprendemento feminino entre o alumnado.

6.4. Liña 4: Modelo de convivencia igualitario

Obxectivo: Potenciar o traballo en igualdade de oportunidades para establecer relacións de igualdade

Actuacións:

- Incorporar a perspectiva de xénero en todas as actuacións que se leven a cabo dende o centro en datas sinaladas (Día da Paz, Día do Libro, Día das Letras Galegas, Dos Dereitos Humanos, Día da Ciencia...).

- Continuar promovendo e mellorando as actuacións e actividades o día 8 de marzo e 25 de novembro implicando a comunidade escolar.
- Realizar obradoiros, charlas ou proxectos de promoción da igualdade en colaboración coa ANPAS e con outras asociacións (mulleres, veciñais, etc).
- Participar en obradoiros de sensibilización e formación en ciberacoso e seguridade na rede dirixidos ao alumnado.
- Realizar campañas de sensibilización dirixidas a toda a comunidade educativa en temas de formación e información sobre xogos, videoxogos e xoguetes non sexistas...
- Realización de obradoiros de educación afectivo-sexual e emocional dirixidos ao alumnado.

7. AVALIACIÓN

A avaliación é un proceso de mellora continuada das accións que se desenvolven que permite determinar a efectividade das actuacións realizadas. O seguimento e avaliación do Plan será responsabilidade da Comisión de Convivencia que será a encargada de valorar periodicamente o desenvolvemento de cada unha das súas medidas e actuacións, identificando e valorando os avances e os atrancos, a través de indicadores establecidos para o caso e de realizar propostas de mellora. Ao principio de curso planificaranse as actuacións a levar a cabo, e ao finalizar, avaliarase o desenvolvemento das actuacións planificadas. Como ferramentas de traballo para facilitar o sistema de avaliación do Plan, elaborárase unha ficha de seguimento e outra de avaliación das actuacións levadas a cabo. Realizarase de forma periódica e participará todo o centro.

ANEXO I. Ficha de avaliación das actuacións

NOME DA ACTIVIDADE	
OBXECTIVO/S DA ACTIVIDADE	
BREVE DESCRICIÓN DA ACTIVIDADE	
Responsable do Proxecto (Cargo)	
AVALIACIÓN	
Implicación na execución	Nº de mulleres: Nº de homes:
Participación na actividade	Nº de mulleres: Nº de homes:
Grado de satisfacción da actividade (valore do 1 ao 5)	
Grado de implicación na execución (valore do 1 ao 5)	